CIEKAWOSTKI HYDROTECHNICZNE

BRDA

ŁUZA BRZYDUCKA
Cegłana łuza oddana do użytku w 1879 r. jeszcze do niedawna była porosnięta, dziś na drodze wodnej Wisła-Odra. Szerokość śluzy wynosi 18 m, a długość 37 m, co pozwala na ciemnicowe zbudowanie zwodzonych dwóch bram, czy bram z hydrawlicznym lub pchaczem. Wybudowana z wkładziny w 2003 r., po oddaniu do użytku śluzy Czerwiki Polskie. W 2015 r. zakończono prace rozmrożenia śluzy i zachowano jej w historycznie użytku. Obiekt pełni rolę edukacyjną, turystyczną i hydrotechniczną.

Mr. P. Pawłowicz

JAZ CZERSKO POLSKIE
Wybudowany w latach 1904-1907, zabytkowy jaz wałowy, jest najstarszą tego typu budowlą w Polsce. Budynek z czerwonej cegły oraz jaz kryje maszynownię z elektrownią wodną, a po przeciwnej stronie znajduje się nowoczesna hydrowęzłowa z lat dziewięćdziesiątych XX w. Przy tego typu znajduje się natomiast niestety nieczynne, ujście rzeki Brdy do Wisły. W czasie II wojny światowej Niemcy wysadzili zabytkowy budynek. Wybudowano „Wrak" stąd wyprowadzony na swoje zadania obrotne, we wrześniu 1939 r., bronią m.in. mosty w Fordonie.

Mr. K. Gawron

ELEKTROWNIA „KUJAWY" NA BRZEGI W LNIANOWICE
Spektrona przecez jaz farmy i ujęcia wody Brda, sprzyjając wartkim nurtem. Wysoki Młyn ma dwa turbinowe zespoły wodne elektrowni w kamyn, ale do niedawna (ok 11.87. PB). Dawnej miejscia się w tym miejscu Mamicia Kolowska, na 12 m szerokości i w 2002 r. zastąpiła wyłuczona. Elektrownia jak i przepompownie stopniały może obejrzeć po uprzednim zgłoszeniu się do obsługi.

Mr. K. Gawron

MOSTY TCZEWSKIE
Obecny Most Tczewski to 1030 m, szerokość przęsła żeglownego 60 m, WWZ 7,16 m, przy średniej wodzie 11,58 m. Pierwszy – zwany Mostem Lisewskim – o dwóch przęsłach kratownicowych, w latach 1851-57, drugi charakterystycznym elementem są niezgrabnie wieżyczki, którym oczekiwano fikary młotu. Drugi to kolasowiczne most kolejowy, wzniesiony w bezpośrednim sąsiedztwie mostu drogowego pod koniec XIX w.

Mr. K. Gawron

ŚLUZA PRZEDŚLAŃ
To jedyny zespół śluzy na szlaku wodnym bw. Wisły Gdańskiej. Jego budowa rozpoczęła się w 1912 roku, a ich ukończenie nastąpiło dopiero po dwóch latach. Znajdują się tu obecnie dwa śluzy. Pierwsza (północna) została wybudowana w 1960 r. W 1981 r. oddano do użytku drugą, nowoczesną i dużo większą śluzę (południową) – o wymiarach 11,9 m na 190 m. W 1982 r. Przedślańska Elektrownia Wodna wyłączona z eksploatacji wpisana do rejestru zabytków.

Mr. K. Gawron

WODOWSKAZY W KORZENIEWIE
Ten zabytkowy wodowskaz, wzniesiony w latach 40. XIX w. podczas budowania portu obecnego w Korzeniewie. Jego mechanizm był automatyczny, odczytuje on stany wody w Wiśle oraz w porcie. Dzięki zamontowanej na wieżyczce budynku dużej tarczy wskazania wodowskazu, można odczytać stany wody, nie wchodząc do budynku. Za wodzęga są specyficzną konstrukcją, budynek przypomina cerkiew lub kaplicę, a mało kto wie o jego pierwotnym zastosowaniu.

Mr. K. Gawron

ŚLUZA W BAŁEJ GÓRZE
Kompletną budowlą hydrotechniczną rozdzielającą wody Wisły i Nogatu. Historia śluzy sięga XIX w. kiedy to niedaleko Gdańska oraz Elbląga, na pomocą przebiegów, dążyli do regulacji nurtu dla ciek. Powodowało to częste zmiany głębokości wody a nawet problemy z żeglownością. System śluz składa się z bw. Śluzy Wiejki Uzupełniającej położonej wody na Nogacie, śluzy Kanału Jagiellońskiego, zapewniającej wodę z Wisły do Nogatu, małej śluzy w ujściu Liwy do Nogatu (obecnie nieużytkowanej) oraz bw. Śluzy Wiejki. Wszystkie obiekty zostały wybudowane w latach 1888-1893 i stanowią unikatowy przykład ówczesnej myśli technicznej. Obecnie pełnią rolę edukacyjną, turystyczną i hydrotechniczną.

Mr. K. Gawron

HOST OBROTOWY KOŁKI WASKOTROPKI W RYBINIE
Przed Rybiną zlokalizowany jest most Zalewskiej Kolei Dojazdowej, który powstał w 1920 r. Latem kursuje on jako kolejka wąskotorowa. Most został zbudowany na systemie kół opłatych i przekładni, a do jego uruchomienia potrzebna jest ale kubicki moglo.

Mr M. Gach

SZKARPAWA

SYSTEM OSWAJANIA ŻŁAW
Należą do nego między innymi stacje pomp odwadniających Osłonka i Oskarżewo, w Rybinie. Są drugi jest największym obiektem tego typu w Polsce i oszacuje ok. 22 tys. ha bezodpływowych terenów Żuław. W ciągu ostatnich dziesięciu lat pompy te, tzw. ślimaki, pracowały w Osłonce zasługiły łącznie 89 godzinów. Po wcześniejszym kontakcie z Nadzorem Wodnym w Nowym Dworze Gdańskim, w ruchu na własne oczy przyjrzeć się funkcjonowaniu Urządzeń stoi zespołów.

Mr. K. Gawron

ŚLUZA GDAŃSKA GŁÓWNA
Dzisiaj budowla śluzy Gdańska Główna, w 1895 r., ponownie umożliwiono żeglugę na Szkarpawie. Nadano jej nazwę dawnej świetnej, sięgającej do końca XVIII w. w rzywodzeniu Wisły na Martwą Wisłę i Szkarpawę. Śluza, jako pełniącem głównej funkcji, zabezpiecza również miesiącharkowe Zuławi przed powodzią, zły budynki można podziwiać tylko z zewnątrz.

Mr. K. Gawron

KANAŁ ŻEGLUGOWY NA MIERZEI WIŚLANEJ
Projekt budowy kanału żeglugowego na Mierzei Wiślanej ma na celu skrócenie drogi wodnej pomiędzy Zatoką Gdańską, głównie ścieżkę wodnego i uczynienia z portu w Elblągu portu morskiego. Pierwowe miejsce przekopu kanału żeglugowego, zapisane w raporcie oddziału Rzeczy Świat, w gminie Sztutowo. Długość kanału to 1,1 km, a szerokość 80 m. Projekt budzi kontrowersje. Przeciwnicy budowy kanału wskazują na jego negatywny wpływ programem Natura 2000.

Mr. K. Gawron

RELIGY „BIAŁA FLOTA" NA ZALEWIE WIŚLANYM
Biała Flota, Żeglarska Elektrownia jak i przedsiębiorstwo Wycieczki Morskiej. Z Frombork, a dalszie wskazówki, odbywają rejsy m.in. do Krynicy Morskiej, Piasku, Kąta Rybackiego, Tolkmicka, Elbląga i Fromborka. Rejsy trwają przeciętnie 2 godziny, zwiedzając kilka miejsc. W czasie pobytu można podziwiać przyrodę ekranu, zwłaszcza liczne ptactwo bliskie i wodne, a we Fromborku odwiedzić Katedrę Mikołaja Kopernika. Rejsy odbywają się codziennie zgłoszeniu się do obsługi.

Mr. K. Gawron

ZALEW WIŚLANY

MOSTY TCZEWSKIE
Dwa Bity jest stoli tuzie pomiędzy rozlinnością wody, należy więc szczególnie uważać, aby nie wkręcić się ani w łódź, ani w pomost. Z łodzi płynącej po powierzchni można wodnie, w okresie od połowy sierpnia do końca października, może utrudniać podróż. Płynąc Brdą skanalizowaną, należy kierować się boją zielonego światła, z przy przeciwległej pod nostami, na należy wychodzić poza oznaczone znakami skrajnie szlaku. W Bydgoszczy przynajmniej raz w roku, kosztuje jest rozlinność derna. Pląd wody na Brdzie wynosi od 0,5 do 0,8 m/s, co pozwala na dość szybkie spławianie wyznaczę rozlinność.

CIEKAWOSTKA
Ciekawość można w licznych klubach wodniackich w Bydgoszczy, które chętnie przyjmują gości z zewnątrz. W centrum miasta wybudowano bowiem dwie przystanie, w pobliżu Mostu Uniwersyteckiego, z gdzie można zacząć swoją wycieczkę. Jedna z nich znajduje się przy ulicy Gdańskiej, a druga przy ulicy Wyspiańskiego. Przystanie te są bardzo dobrze wyposażone, a ich obsługa jest bardzo życzliwa. Warto również wspomnieć o tym, że w Bydgoszczy znajduje się kilka wypożyczalni kajaków i kanadyjek, które umożliwiają samodzielne zwiedzanie okolicznych terenów. Ceny takich usług są bardzo przystępne, a obsługa chętnie udzieli wszelkich informacji na temat najciekawszych miejsc do odwiedzenia.

WIATR I NURT
Za wygodny na dość wartki nurt Wisły (ok. 3 km/h) należy uznać wykonywanie szybkich manewrów. Utrudnienie może okazać się również wiatr – gdy wieje silnie z północy łatwo nie mogą osiągać nawet 1 m wysokości. Przy silnym wietrze potudniowym należy zawijkazyć dobrą silnika.

GŁĘBOKOŚĆ
Od ujścia Brdy (km 771,4) do Tczewa (km 910) Wisła zaliczana jest do II klasy żeglownych dróg wodnych z gwarantowaną głębokością tranzytową 1,4 m. Dalej do ujścia (km 941,3) jest drogą III klasy i zapewnia głębokość 1,6 m. Należy jednak zachować ostrożność, gdyż nurt Wisły niesie znaczne ilości kruszywa, tworząc przy tym przemiały, narzadko blokujące głębsze szlaki – głębokość może wtedy spadać poniżej 1 m.

SZEROKOŚĆ
Szerokość szlaku wody oscyluje wokół 500 m. Niezależnie na południa jest więc tendencja, ubezwięcza odczytywanie znaków na poszczególnym torzeju. Płynąc wodnić brzegu należy zachować bezpieczną odległość – od kilkudziesięciu do nawet 200 m, ze względu na często nawarzowane i zmieszczone zatrzy odmiany regulacyjne, które bywają wyczuwyte dalekiu w nurt rzeki.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY
Wszystkie linie energetyczne są zawieszone na wysokości powyżej 8 m w zwisie przy WWZ. Z takie najniższy most na całym odcinku Brdy skanalizowanej to – pierwszy od strony Wisły – dwuprzęsłowy, kratownicowy most kolejowy, o przeświecie ok. 3,2 m przy WWZ.

ŚLUZY
Na skanalizowanym odcinku Brdy wystąpują dwie czynne śluzy. Pierwsza z nich – Czersko Polskie – mierzy 115 m długości, na 12 m szerokości i w 2002 r. zastąpiła wyłuczoną XIX-wieczną śluzę Brdyujście. Druga posiada typowe gabaryty dla całej MDW E 70, czyli ok. 57 m długości i 9 m szerokości. Dla sprawnego przejścia przez śluzy, można zadzwonić do ich obsługi.

ROŚLINNOŚĆ
Dno Brdy jest dość bujnie porośnięte roślinnością wodną, należy więc szczególnie uważać, aby nie wkręcić się ani w łódź, ani w pomost. Z łodzi płynącej po powierzchni można wodnie, w okresie od połowy sierpnia do końca października, może utrudniać podróż. Płynąc Brdą skanalizowaną, należy kierować się boją zielonego światła, z przy przeciwległej pod nostami, na należy wychodzić poza oznaczone znakami skrajnie szlaku. W Bydgoszczy przynajmniej raz w roku, kosztuje jest rozlinność derna. Pląd wody na Brdzie wynosi od 0,5 do 0,8 m/s, co pozwala na dość szybkie spławianie wyznaczę rozlinność.

CIEKAWOSTKA
Ciekawość można w licznych klubach wodniackich w Bydgoszczy, które chętnie przyjmują gości z zewnątrz. W centrum miasta wybudowano bowiem dwie przystanie, w pobliżu Mostu Uniwersyteckiego, z gdzie można zacząć swoją wycieczkę. Jedna z nich znajduje się przy ulicy Gdańskiej, a druga przy ulicy Wyspiańskiego. Przystanie te są bardzo dobrze wyposażone, a ich obsługa jest bardzo życzliwa. Warto również wspomnieć o tym, że w Bydgoszczy znajduje się kilka wypożyczalni kajaków i kanadyjek, które umożliwiają samodzielne zwiedzanie okolicznych terenów. Ceny takich usług są bardzo przystępne, a obsługa chętnie udzieli wszelkich informacji na temat najciekawszych miejsc do odwiedzenia.

MOTŁAWA

STOPIEŃ KAMIENNA GROBZA
Fragment bohrbergu Gdańska z XIX-XX wieku. Stopień położony jest na Motławie w ciągu ulic Kamienna Grobla i Na Szańcach. W miejscu dzisiaj funkcjonuje wiele przystanków komunikacji. Szczególną się automatycznie w momencie, gdy poziom wody na Motławie wzrasta. Musimy się liczyć z tym, że od przystanku tramwaju wód z dużymi wodami. Motławy, a nabrzeże pozostaje zadaniem... zamknięte wrota. 92GW w Gdańsku uruchamia je na dzień, kiedy zagrożenie powodziowe w Gdańsku nie występuje.

PRZYSTAŃ MARINA GDAŃSK
Przystań Marina w WCT – kiedy Gdańsk obchodził swoje tysiąclecie. Przystań długości 290 m uzytkowana jest wokół Nabrzeża Szafarnia, w sprzed Żurawia Gdańskiego. Wyposażona jest w energię, oświetlenie wody i sanitarne. Nowe zejście mamy zlokalizowano w Spichlerzu. Nowa Pakowa gdzie znajduje się hotel Gdańsk i Browar Restauracja WACHARIA. W wyposażoności i w spichlerzu znajduje się dwa sklepy żeglarskie. Marinę zarządza Most Żeglarski i Basta Żeglarska.

SIEĆ TRAMWAJÓW WODNYCH W GDAŃSKU
Zakończenie projektu była odbywszcie drogi wodnych Gdańska poprzez zakończenie infrastruktur portowych, tramwaj wodnych i przystani. Przystanki tramwaju wodnego powstały na Westerplatte, przy Nabrzeżach Obrońców Poczty Polskiej, przy Targu Węglowym, przy Nabrzeżu Pomorskim, przy Nabrzeżu Szafarni, przy Nabrzeżu Wyspiańskiego, przy Nabrzeżu Motławskim, przy Nabrzeżu Zbrojowni, przy Nabrzeżu Siennej Grobli II i Targu oraz przystani kąpielowej i motorowodnej przy ul. Jaz Kuźnicy.

Mr. K. Gawron

GŁĘBOKOŚĆ
Od ujścia Brdy (km 771,4) do Tczewa (km 910) Wisła zaliczana jest do II klasy żeglownych dróg wodnych z gwarantowaną głębokością tranzytową 1,4 m. Dalej do ujścia (km 941,3) jest drogą III klasy i zapewnia głębokość 1,6 m. Należy jednak zachować ostrożność, gdyż nurt Wisły niesie znaczne ilości kruszywa, tworząc przy tym przemiały, narzadko blokujące głębsze szlaki – głębokość może wtedy spadać poniżej 1 m.

SZEROKOŚĆ
Szerokość szlaku wody oscyluje wokół 500 m. Niezależnie na południa jest więc tendencja, ubezwięcza odczytywanie znaków na poszczególnym torzeju. Płynąc wodnić brzegu należy zachować bezpieczną odległość – od kilkudziesięciu do nawet 200 m, ze względu na często nawarzowane i zmieszczone odmiany regulacyjne, które bywają wyczuwyte dalekiu w nurt rzeki.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY
Wszystkie linie wysokiego napięcia zawieszone są wysoko (powyżej 8 m przy WWZ), więc nie przyprzeszą trudności nawigacyjnych. Najniższy most na tym odcinku Wisły znajduje się w Grudziądzu – przebi przy wysokim poziomie wody wynosi ponad 5 m, a przy średnim prawie 9 m.

CIEKAWOSTKA
Na dolnym odcinku Wisły obowiązuje oznakowanie brzegowe zgodne z przepisami żeglugowymi śródlądowych dróg wodnych. Płyń rzeki dzieli się wówczas wzdłuż należy bezwzględnie stosować się do obowiązujących znaków! Znaki z kilometrami na czepki rozmiarze, dlatego pogrzeby się na bieżąco z dużą niewygodnością.

CUMOWANIE
Oprócz bezpłatnie z kilku popełnionych miejsc do cumowania, należy przybijać do brzegu tylko w pieszczotach zatokach potężnych odrogami. Przy tym należy uważać na sieci rybackie. Przy dobijaniu do brzegu należy również uważać na brzegi umocnione kamieniami (na całej długości), które stanowią zagrożenie dla kadłuba. Wyjątek na Wiśle stanowią Toruń z przystanią pasażerską i pomostami do cumowania, marina w Grudziądzu oraz Toruń, gdzie zmodernizowane zostało nabrzeże Wisły. Odbudowana jest również przystań AZS, zlokalizowana na Bulwarze Filadelfijskim, ok. 20 małych jednostek pływających.

WIATR I NURT
Za wygodny na dość wartki nurt Wisły (ok. 3 km/h) należy uznać wykonywanie szybkich manewrów. Utrudnienie może okazać się również wiatr – gdy wieje silnie z północy łatwo nie mogą osiągać nawet 1 m wysokości. Przy silnym wietrze południowym należy zawijkazyć dobrą silnika.

ZALEW WIŚLANY

GŁĘBOKOŚĆ
Głębokość jest na ogół zadowalająca, jednak w pobliżu brzegów i wyspy Kąty Rybackie, a także na Zalewie Wiślanym, głębokość spada nawet poniżej 2 m. Należy zachować ostrożność, zwłaszcza podczas niskiego stanu wody.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY
Na Zalewie Wiślanym nie ma mostów, a linie wysokiego napięcia przebiegają na wysokości powyżej 30 m, więc nie stanowią przeszkody dla żeglugi.

CUMOWANIE
Cumować można w dowolnym miejscu, z wyjątkiem terenów portowych, prywatnych przystani oraz obszarów chronionych. Najwygodniejsze miejsca do postoju znajdują się w Tolkmicku, Krynicy Morskiej, Piaskach, Kątach Rybackich, Elblągu oraz na wyspie Kąty Rybackie. Większość z nich posiada pomosty, a w sezonie letnim dostępna jest również obsługa portowa.

WIATR I NURT
Na Zalewie Wiślanym wiatr jest głównym czynnikiem wpływającym na warunki żeglugi. Przy słabym wietrze (poniżej 2 m/s) poruszanie się jachtem może być trudne, a przy silnym wietrze (powyżej 6 m/s) na otwartych wodach robi się niebezpiecznie. Nurt jest praktycznie nieodczuwalny, z wyjątkiem cieśniny Nowa Pasłęka, gdzie może osiągać do 1 m/s.

ŚLUZY
Na Zalewie Wiślanym znajdują się dwie śluzy: w Nowej Pasłęce (przy ujściu Pasłęki) i w Kanale Jagiellońskim (przy Elblągu). Obie są czynne w sezonie letnim, a ich godziny otwarcia są dostosowane do ruchu statków. Śluza w Nowej Pasłęce ma długość 40 m i szerokość 8 m, a śluza w Kanale Jagiellońskim – 60 m i 10 m.

CIEKAWOSTKA
Zalew Wiślany jest płytkim zbiornikiem wodnym, którego średnia głębokość wynosi zaledwie 2,6 m. Jego powierzchnia to około 838 km², a długość linii brzegowej – ponad 300 km. Zalew jest pozostałością dawnej zatoki morskiej, która została oddzielona od Bałtyku przez Mierzeję Wiślaną. Jego wody są słonawe, co sprzyja rozwojowi specyficznej flory i fauny.

BEZPIECZEŃSTWO
Na Zalewie Wiślanym należy zachować szczególną ostrożność podczas silnych wiatrów, które mogą powodować gwałtowne fale. Zaleca się unikanie żeglugi w pobliżu płycizn oraz mielizn, które są oznaczone na mapach. W przypadku awarii lub zagrożenia należy wezwać pomoc przez VHF na kanale 16 lub skontaktować się z najbliższą stacją ratunkową.

INFRASTRUKTURA
Na Zalewie Wiślanym znajduje się kilka marin i przystani, które oferują miejsca postojowe, prysznice, toalety oraz punkty zaopatrzenia. Największe z nich to: Marina Elbląg, Marina Tolkmicko, Marina Krynica Morska oraz przystań w Kątach Rybackich. W sezonie letnim dostępne są również punkty gastronomiczne i sklepy.

OCHRONA PRZYRODY
Zalew Wiślany jest ważnym obszarem dla ptactwa wodnego i błotnego. Znajdują się tu liczne rezerwaty przyrody, takie jak Mierzeja Wiślana czy Zatoka Elbląska. Należy przestrzegać zakazów wstępu na te obszary, aby nie zakłócać spokoju ptaków.

KONTAKT
W razie potrzeby można skontaktować się z Urzędem Morskim w Gdyni lub z lokalnymi służbami ratunkowymi. Numer alarmowy na wodzie to 112. Warto również mieć przy sobie aktualne mapy i informacje o warunkach pogodowych.

CIEKAWOSTKI TURYSTYCZNE

BRDA

BRDA SKANALIZOWANA
Rzeka wraz z Kanałem Bydgoskim, łączący odcinek łączący dwa systemy dróg śródlądowych – wschodnich z zachodnim. Jedyne przystanie przez Bydgoszcz możemy dojechać z Gdańska do Wrocławia, czy z Krakowa do Szczecina. Od powstania Kanału Bydgoskiego w 1774 r. Bydgoszcz z małego, liczącego niecałe 1000 mieszkańców miasteczka, wyrósł na początku XX stulecia na jedno z największych miast Prus Królewskich. Powstałe nad potrzeb, cieki, bibuły, młyny, tartak, zagłębie czy elektrownie, dawały zatrudnienie skutkiem mieszkańcom, a produkty ich pracy eksportowano drogą wodną do Berlina i dalej, na zachód Europy.

PRZECIĘCIE PRZEZ RZEKĘ
Na 11,7 km, przed miastem, zobaczymy zawieszoną na linie rozciągniętą w poprzek Brdy, pasażerską kolejkę linową. Powstała ona przed rokiem, w otrzyszła 1 maja 2004 r. – w dniu przystąpienia Polski do UE. Mówi się, że kolejka linowa jest jedyną tego typu konstrukcją w Polsce. Również przez wyskim poziomie wody wynosi ponad 5 m, a przy średnim prawie 9 m.

CIEKAWOSTKA
Na dolnym odcinku Wisły obowiązuje oznakowanie brzegowe zgodne z przepisami żeglugowymi śródlądowych dróg wodnych. Płyń rzeki dzieli się wówczas wzdłuż należy bezwzględnie stosować się do obowiązujących znaków! Znaki z kilometrami na czepki rozmiarze, dlatego pogrzeby się na bieżąco z dużą niewygodnością.

CUMOWANIE
Oprócz bezpłatnie z kilku popełnionych miejsc do cumowania, należy przybijać do brzegu tylko w pieszczotach zatokach potężnych odrogami. Przy tym należy uważać na sieci rybackie. Przy dobijaniu do brzegu należy również uważać na brzegi umocnione kamieniami (na całej długości), które stanowią zagrożenie dla kadłuba. Wyjątek na Wiśle stanowią Toruń z przystanią pasażerską i pomostami do cumowania, marina w Grudziądzu oraz Toruń, gdzie zmodernizowane zostało nabrzeże Wisły. Odbudowana jest również przystań AZS, zlokalizowana na Bulwarze Filadelfijskim, ok. 20 małych jednostek pływających.

WIATR I NURT
Za wygodny na dość wartki nurt Wisły (ok. 3 km/h) należy uznać wykonywanie szybkich manewrów. Utrudnienie może okazać się również wiatr – gdy wieje silnie z północy łatwo nie mogą osiągać nawet 1 m wysokości. Przy silnym wietrze południowym należy zawijkazyć dobrą silnika.

ZALEW WIŚLANY

GŁĘBOKOŚĆ
Głębokość jest na ogół zadowalająca, jednak w pobliżu brzegów i wyspy Kąty Rybackie, a także na Zalewie Wiślanym, głębokość spada nawet poniżej 2 m. Należy zachować ostrożność, zwłaszcza podczas niskiego stanu wody.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY
Na Zalewie Wiślanym nie ma mostów, a linie wysokiego napięcia przebiegają na wysokości powyżej 30 m, więc nie stanowią przeszkody dla żeglugi.

CUMOWANIE
Cumować można w dowolnym miejscu, z wyjątkiem terenów portowych, prywatnych przystani oraz obszarów chronionych. Najwygodniejsze miejsca do postoju znajdują się w Tolkmicku, Krynicy Morskiej, Piaskach, Kątach Rybackich, Elblągu oraz na wyspie Kąty Rybackie. Większość z nich posiada pomosty, a w sezonie letnim dostępna jest również obsługa portowa.

WIATR I NURT
Na Zalewie Wiślanym wiatr jest głównym czynnikiem wpływającym na warunki żeglugi. Przy słabym wietrze (poniżej 2 m/s) poruszanie się jachtem może być trudne, a przy silnym wietrze (powyżej 6 m/s) na otwartych wodach robi się niebezpiecznie. Nurt jest praktycznie nieodczuwalny, z wyjątkiem cieśniny Nowa Pasłęka, gdzie może osiągać do 1 m/s.

ŚLUZY
Na Zalewie Wiślanym znajdują się dwie śluzy: w Nowej Pasłęce (przy ujściu Pasłęki) i w Kanale Jagiellońskim (przy Elblągu). Obie są czynne w sezonie letnim, a ich godziny otwarcia są dostosowane do ruchu statków. Śluza w Nowej Pasłęce ma długość 40 m i szerokość 8 m, a śluza w Kanale Jagiellońskim – 60 m i 10 m.

CIEKAWOSTKA
Zalew Wiślany jest płytkim zbiornikiem wodnym, którego średnia głębokość wynosi zaledwie 2,6 m. Jego powierzchnia to około 838 km², a długość linii brzegowej – ponad 300 km. Zalew jest pozostałością dawnej zatoki morskiej, która została oddzielona od Bałtyku przez Mierzeję Wiślaną. Jego wody są słonawe, co sprzyja rozwojowi specyficznej flory i fauny.

BEZPIECZEŃSTWO
Na Zalewie Wiślanym należy zachować szczególną ostrożność podczas silnych wiatrów, które mogą powodować gwałtowne fale. Zaleca się unikanie żeglugi w pobliżu płycizn oraz mielizn, które są oznaczone na mapach. W przypadku awarii lub zagrożenia należy wezwać pomoc przez VHF na kanale 16 lub skontaktować się z najbliższą stacją ratunkową.

INFRASTRUKTURA
Na Zalewie Wiślanym znajduje się kilka marin i przystani, które oferują miejsca postojowe, prysznice, toalety oraz punkty zaopatrzenia. Największe z nich to: Marina Elbląg, Marina Tolkmicko, Marina Krynica Morska oraz przystań w Kątach Rybackich. W sezonie letnim dostępne są również punkty gastronomiczne i sklepy.

OCHRONA PRZYRODY
Zalew Wiślany jest ważnym obszarem dla ptactwa wodnego i błotnego. Znajdują się tu liczne rezerwaty przyrody, takie jak Mierzeja Wiślana czy Zatoka Elbląska. Należy przestrzegać zakazów wstępu na te obszary, aby nie zakłócać spokoju ptaków.

KONTAKT
W razie potrzeby można skontaktować się z Urzędem Morskim w Gdyni lub z lokalnymi służbami ratunkowymi. Numer alarmowy na wodzie to 112. Warto również mieć przy sobie aktualne mapy i informacje o warunkach pogodowych.

ISBN: 978-83-63604-02-4

© Copyright
Wydanie III, Elbląg 2018
Tekst, fotografie, projekt, układ, skład, zdjęcie satelitarne okładki © Marcin Wiśniewski
Wydanie nie może być wykorzystywane, kopiowane, rozpowszechniane, adaptowane, tłumaczone, w całości ani w części, w żadnej formie, bez pisemnej zgody autora.
Fotografie na okładce: © Szymon Szczepański, Marcin Jarema, Piotr Kowalczyk, Adam Kozłowski, Marcin Wiśniewski, Mateusz Szczepański, Piotr Rzeszutek, Jarema Kuczyński, Paweł Kwiatkowski, Adam Kozłowski, Piotr Rzeszutek, Adam Kozłowski, Mateusz Szczepański

MIĘDZYNARODOWA DROGA WODNA E 70

MDW E70 łączy Europę Zachodnią, od Antwerpii i Rotterdamu, przez berlińskі węzeł śródlądowych dróg wodnych i północną Polskę, z rejonem Kaliningradu i dalej systemem dróg wodnej Niemna (Pregoły i Dejmy do Kłajpedy). Polski odcinek biegnie przez Odrę do Kostrzyna, gdzie łączy się z drogą wodną Odra-Wisła. Dalej przebiega Kanałem Bydgoskim, Brdą i Kanałem Jagiellońskim do Elbląga, aż do Gdańska. Długość MDW E40 w Polsce wynosi 1149 km.

Polski odcinek MDW E70 jest sztucznie bardzo malowniczym i zróżnicowanym. Poczynając od Odry gdzie spotkamy one standardy międzynarodowych tras żeglugowych wysokich kategorii, przez Noteć, gdzie mieniące ona lekkie odpowiedzialność, aż do Kanału Bydgoskiego, gdzie trasa ta przebiega przez 7 śluz, 5 jazów i 2 zbiorniki wodne. Dalej przez Brdę i Kanał Jagielloński, gdzie na 27 km znajduje się 5 śluz, 3 jazy i 2 zbiorniki wodne. Na tym odcinku MDW E70 zakrywa się częściowo z przebiegiem szlaku żeglowego Wielka Pętla Wielkopolska - Lubuska - Kujawsko - Pomorska.

Trasa MDW E70 w województwie kujawsko-pomorskim to łącznie 140 km rzek i kanałów. Rozpoczyna się na 58 km Noteci i prowadzi przez 20 śródwodnościokrętowy odcinek. Następnie dwa 24,5 km Kanału Bydgoskiego, 14,5 km Brdy i 87 km Wisły. Płynący od granicy województwa, w kierunku wschodnim, mogą odwiedzić na następujące miasta: Nakło nad Notecią (45 km Noteci) z nową przystanią, Bydgoszcz wraz z Bydgoskim Węzłem Wodnym, leżącym nad Wisłą, Brdą i Kanałem Bydgoskim, będącą ważnym punktem na polskim odcinku MDW E70, z unikatowymi budowlami hydrotechnicznymi, dwiema nowymi, przystaniami „Światło" i „Bydgoszcz" oraz Grudziądz (822-826 km Wisły) z nowoczesnym portem i nabrzeżem. Od Brdyujścia, aż do 839 km Wisły, rozciąga się Zespół Parków Krajobrazowych: Chełmińskiego i Nadwiślańskiego. W odległości od 36 km od Brdyujścia w górę Wisły (na tej 726-744 kilometrze) położony jest Toruń z zabytkowym zespołem staromiejskim wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Pomorski szlak MDW E70 to 182,5 km tras rzecznych, obejmujących Wisłę wraz z jej odnogami: Nogatem i Szkarpawą, a także Zalew Wiślany. Na 886 km Wisły rozpoczyna się jej piernicza odnoga, czyli Nogat, która na 19,24 km przechodzi przez Mątowski z zamkiem krzyżackim wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO, a następnie na 38 km wyznacza granicę pomiędzy wsy. pomorskim i warmińsko-mazurskim. Na 931 km biforkiem na lodowcu odnogę Wisły - Szkarpawę, wpływającą po 25 km do Zalewu Wiślanego, nad którym leżą Kąty Rybackie, Krynica Morska oraz Piaski. Odcinek Wisły od 932 km to Przekop Wisły, uchodzący na 941 km do Zatoki Gdańskiej.

Trasa MDW E70 łącząca na terenie wsj. warmińsko-mazurskiego obejmuje dwudziestoczterokilometrowy wypływ z wsj. pomorskim odcinkiem Nogatu (od jego 38 km do ujścia do Zalewu Wiślanego). Kanał Jagielloński, rzekę Elbląg (przepływającą przez portowe miasto Elbląg) wraz z Zatoką Elbląską i łączną długości 20 km, oraz Zalew Wiślany z łączącym nad nim Kadzynami, Tolkmickiem, Frombork oraz Nową Pasłęką. W miejscu ujścia Nogatu do Zalewu Wiślanego przebiga się Rezerwat Ujścia Nogatu, natomiast na obszarze Zatoki Elbląskiej znajduje się ornitologiczny Rezerwat Zatoka Elbląska.

CIEKAWOSTKI HYDROTECHNICZNE

KANAŁ BYDGOSKI

ŚLUZY OKOLE I CZYSZKOWO

Wybudowane w latach 1908-1915 śluzy, posiadają pokonać wysokość około 7,5 m. Posiadają po dwie otwarte zszczytnościowe, których optymalne czy napełnianie stosowanych podczas śluzowania. Miało to znaczenie dawniej, gdy ruch na kanale był wzmożony. Wykorzystanie zbiorników pozwalało na oszczędzanie/oszczędność zaoszczędność wody. Na Śluzie Okole krępcie były wykonywane ręcznie zamki. Cztery Pierwsi i Pies — je wrota podłużny jako szerngofa do wyładowania tarcz. Znana jest również ścianą z rubieniem. Rurlegu i odrzucaniem wiedzy zorganiz. OD 2010 r. mozna je podziwiać na skarpie nad śluzą. W sezonu, w pobliżu śluzy, odgrywane są sceny z dawnych lat.

Niemal na całej swej długości, szlak jest obecnie miejscem dynamicznych inwestycji samorządowych i prywatnych, które znacząco poprawiają infrastrukturę wodniacką. Do najbardziej spektakularnych projektów zrealizowanych w latach 2010-2019 należą przebudowa bulwaru wschodniego w Gorzowie Wielkopolskim, budowa mariny i portów w Gorzowie, Drezdenku i Nakle nad Notecią, budowa mariny w Bydgoszczy i Ujściu, przystani AZS w Toruniu, mariny w Grudziądzu, relaksacja przystani Perła Zułewska – rozwój turystyki wodnej. Etap 7, w postaci sieci portów i przystani żeglarskich w Trzcinie, Drawsku, Białej Górnej, Wałczu, Tarnowie Pomorskim, Człuchowie, Mirosławcu, Kołach Rybackich, Nowej Pasłęce, Elblągu i Tolkmicku czy modernizacja i przystosowanie dla potrzeb wodniaków Bulwaru Zygmunta Augusta w Elblągu. To tylko niektóre z projektów i inicjatyw związanych z rozwojem turystyki wodnej, które zmienią na dobre warunki dla żeglugi śródlądowej w Polsce i przyczynią się należytej miejsce, zarówno jako dziedziny logistyki, jak i turystyki.

NOTEĆ

ŚLUZA NR 11 KRZYŻTOWO

Śluza Krzyżtowo to granicząca/dolna unikat w skali Polski i Europy. Jest tzw. śluzą-wrotnią. Zbiorniczno-obwodowy, pomiędzy jednymi głowy wykonane z betonu, a umocnione ścian z drewna. Napełnia się ją przez ręczne otwarcie, stalowe wrota. Nazwa z jazem głównym wchodzą w skład długiej piętnastego Krostkowo. Smaczku śluzie dodaje fakt, że w okresie II RP tyle obwałem granicznym. Leżący tuż obok jaz znajdował się już na terytorium III Rzeszy.

PROMY GÓRNOLINOWE W CISZKOWIE I WAŁKOWICACH

W Ciszkowie i Wałkowicach funkcjonują promy górnolinowe, ich konstrukcja bazuje na linie poprowadzonej nad wodą, do której zbiegniczo bw. linę przeciąga. zamocowane z drugiej strony na obu końcach promu. Poprzez ich wychylenie i skracanie steruje się promem tak, by rurli cieki skierował go z jednym kierunku. W przeciwieństwie do promów dolinowych, nie ma tu nadzwyczajnemu zahaczania o linę rzeki i prostnicze nasionych z nurtem.

HUTA SZKŁA W UJŚCIU

Produkuje szkło wymaga dostępności piasku i czystej wody. Dlatego Ujście znakomicie nadawało się na lokalizację huty. Powstała one w 1939 r. i jest najstarszym producentem opakowań szklanych w Polsce. Wytwarza butelki o różnej pojemności w kolorze zielonym i brązowym, a swoje towary chroni odbiorcom z kraju i zagranicy.

PRAWDZIWE UJŚCIE NOTECI

Samoa, jako miejsce godłowe Noteci z Wartą, stał się nim oddalczone dopiero w latach 1787-1788, kiedy za czasów Fryderyka II zakończono przebudowę dolnego odcinka Warty przesuwając jednocześnie ujście Noteci o 1,5 km na północ. Wówczas to zbudowano pierwszy most drewniany, który w swoim środkowym przęśle był zwodzony, umożliwiając łodziom postojce z południowym portu. Droga z Santoka do Skwierzyny została poprowadzona na istniejącej grobli, oddzielającej teren Kalicyzmach, Noteci. Stare ujście Noteci zawdzięcza jest z poziomu obecnego mostu.

KOSTRZYŃSKI ZBIORNIK RETENCYJNY

Na powierzchni 9700 ha powstał sztuczny zbiornik wodny, powiązany w miesiącach powodziowych przygot. wiedzione wody Warty jak i Odry. Zbiornik powstał w dolinie dolnego odcinka Warty, pomiędzy Kostrzynem a Santokiem. Jest on wtedy dla ochrony Odry. Od otoczenia tego rozlewiska służą przepływ spiętrzone zbudowane na początku XX w.

ODRA

KANAŁ ODRA-HAVELA

Kanał Odra-Havela, wybudowany w latach 1905-14 kanał Odra-Havela odcinają XVII-wieczny kanał Finow. Zegluwać go ich mogą jednostki o środkowi 600 ton, a na szerszej trasie tylko 170 ton. Posiada na nawzgórz odcinku łączącym Odrę z Havelą są jedynie 4 śluzy zamiast 19. Najtrudniejszy odcinek na kanale Odra-Havela to podnośnia wodowa Niderfinow, oddana do użytku w 1934 r., która pozwala pokonać trzydziestodziesięciometrową różnicę wysokości terenu w ok. 5 min. W tej pierwszej kolejności dla znajduje się wannie 82,5 na 11,94 m. W najbliższych latach ma zostać oddana do użytku nowa śluza, pozwalająca o rozmiarz 3000 ton i wymiarach 115 m długości i 12,5 m szerokości.

CIEKAWOSTKI TURYSTYCZNE

KANAŁ BYDGOSKI

PRZYSTAŃ „GWIAZDA"

Oddana do użytku w 2009 r. przystań dla około 25 jednostek różnej wielkości. mieści się na 18 km OW W.O. Kontroli portu zapewnia także z pral na ke, całodobowy pokojowym, możliwość odebrania nieczystości, przyjazne, prasha i sauna oraz sauna. W pobliżu atrakcji turystyczne, skate park i wypoż kolmunikacji miejskiej, W sezonie przystań wykorzystywana również jako miejsce organizowania koncertów i widowisk.

TWIERDZA KOSTRZYN

Wybudowana w XVI w. przez ponad 400 lat zachowała kunsztom różnych wojskowej, ale nie przetrwała bombardowań podczas II Wojny Światowej. Do dziś można podziwiać pozostałości fortyfikacji, w tym wałów ziemnych, fos, o nazwie Filip, czy Brandenburga. W wybudowanych oficyny Prywatnego Muzeum Militariów, odbywają się również pokazy walki grup rekonstrukcyjnych podczas Dni Twierdzy Kostrzyn.

POLWANTROCK FESTIWAL

To niekwestionowanie najbardziej wyjątkowe w Kostrzynie nad Odrą. Festiwal odbywa się najwięcej/ych i najlepiej organizowanych w Europie. Odbywa się na przestrzeni lycia i sierpnia. Organizatorem Festiwalu jest Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. To wielka wydarzenie charytatywne, jest z myślą o wszystkich wolontariuszach i sympatykach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Pierwszy raz odbył się w 1995 roku, w Czymanowie nad Jeziorem Tarnowskim. W 2004 roku impreza międzynarodowe odbywa się w Kostrzynie nad Odrą.

NOTEĆ

REJSY PO NOTECI

Do najciekawszych atrakcji tego regionu należą rejsy statkiem Wiedzyław Lokalek, po malowniczej Noteci. W trakcie podróży można podziwiać bogactwo naturalnego przyrody. Kursy obecnie jeden z dwóch w Polsce Zespołów Szkół Żeglugi Śródlądowej w Nakle nad Notecią. Warty też zapewnić zakup z historii patrona placówki — komandora Stefana Romanowskiego, wideorejsy podczas kampanii wrześniowej uciekają ORP „Orzeł" do Wielkiej Brytanii (komandorowi akcjami ORP „Orzeł".

DZIEŃ SPRZĄTANIA ŚWIATA

Co roku, w sobotę wiosennej kolejny turystom zobaczyłapm Czarnikw dwie jego w ocach. On miasta zbiegają wtedy dziesiątki z całej Polski. Mózg tej kwietnej akcji jest wspólnot, uczestnicy w paradzie i różnych atrakcjach, a nie końcu w nagrodzony jest konkurs, na najbardziej podziwu do zadba rodzinnego.

PARK KULTUR DZIWATA

W odnowionym, zabytkowym zespole parkowym w Drezdenku, powstanie Park Kultur Świata. Poza pomnikami przyrody będzie można w nim podziwiać, repliki najsłynniejszych obiektów z całego świata ich. Wieżę Eiffla, Statua Wolności czy świątynię Taj Mahal. Przechodząc dookoła każdej cloziby użytkownicy napotkają/wiane informacje z jej pierwiastkiem. W Parku znajdzie się również niewielki amfiteatr oraz wiele miejsc zachęcających dzieci i dorosłych do wypoczynku na świeżym powietrzu.

SANTOK

Liczy sobie już ponad 1000 lat i przez Gałę Anonima nazywany był Stradnicą i kluczem królestwa. Nad Santokiem, gdzie zbiegają się Noteć i Warta do grodu wznoszona z wielkiej inwestycji, z której dzisiaj można oglądać odległy o kilkanaście kilometrów Gorzów Wlkp. W liczącą niespełna tysiąc mieszkańców wieś, warty zwiedzić Muzeum Ziemi Santockiej.

PARK NARODOWY „UJŚCIE WARTY"

Zwany również Bolsm Nadwarciańskim park, powstał w 2001 r., co czyni go najmłodszym polskim narodowym w Polsce. Ponad 8 tys. ha lasów, łąk i bagien tegoroczni poprzecinanie jest dziesiątkami kanałów, które naturalnych/ych i sztucznych dawnej Warty. Kryje w sobie siedlisk przez 200 gatunków ptaków, w tym tak cudzich gatunków jak: żeby, łabędź krzykliwy czy rzadkiej/wodniczka. Za wygląd nie trzeba/wyjeżdżać Nowy Yerlin ten zmienny jest nieprzypadkowej konwencją Ramsar oraz jako Obszar Natura 2000.

GORZÓW WIELKOPOLSKI

Dawniej Landsberg, lokowany w XIII w. na PB ciekł Warty, do dnia dzisiejszego ogrom zabytkowej gotyckiej zachowała się ponad połowa dawnych murów obronnych. Najstarszy z nich, pochodzący z XIII w., to Brama Santocka. Jej ozdobą jest słynąca czarownic. Miasto otoczone jest „wieńcem" do nich. W centrum miasta przygotowano miejsce cumowania, zlewisko/wodowanie również bulwar nadbrzeżny. Przejdą wybudowa Gorzowa oraz wodowania na bwisko (s.180ok i) bywatelskiego, który rumuje w bliskim otoczeniu zwiedzającą się na LB na km 57,3, przed Mostem Lubuskim.

ODRA

GŁĘBOKOŚĆ I SZEROKOŚĆ

Głębokość tranzytowa na skanalizowanym odcinku Dolnej Notec (km 36,9-178,2) wynosi od 1,2 do 1,8 m. W przypadku części swobodnie płynącej (km 176,2-226,1), jest one równa 1,2 m przy SNW i 2 m przy SW. Z kolei szerokość szlaku żeglownego to wartości między 29 a 30 m dla pierwszego wymienionego odcinka oraz 30-35 dla drugiego.

ŚLUZY

Na Dolnej Nodzi znajdziemy ich aż 14. Wszystkie one stanowią zabytki hydrotechniki i pochodzą z lat 1906-1914. Pokonanie ich to czasochłonna uciążliwa rejsu (nakaz) przewodnicki dzis 25 minut na kazdej. Na Noteci Lenewej znajdują się 3 śluzy: ny 9 - Nakło Zachód (42 km), ny 10 – Gromadno (53 km), ny 11 – Krzadowo (66 km). Na Noteci Bystrej jest ich 11, co średnio 6 km, począwszy od Śluzy ny 12 w Nowem (111 km), kończąc na Śluzie nr 22 w Krzyżu (178 km).

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY

Linie wysokiego napięcia występują na odcinku od Nakła nad Notecią, aż do Drezdenka. Najniższe zawieszone są na wysokości 5-6 m. Mosty z nagrą gwarantują przebieł przekraczający 4 m. Najniższy z wysokich 3,4 m znajduje się na 170 km, między Wielaniem, a Drawskiem. Jackeł płynięmy z rowarami zapakowanymi na nadbudówce, należy kaddorazowo upewnić się, czy zdążymy je przed mostem.

OZNAKOWANIE

Oznakowanie znakami kilometrowymi na całej długości. Wzdłuż całeko znajdują się znaki żeglugowe regulacji ruchu, informacyjne oraz ostrzegawcze (wskazujące ostrzegawcze).

CUMOWANIE

Na 187 kilometrach Dolnej Noteci, znajdziemy osiem miejscowości portowych, w których będziemy mogli skorzystać z wygodnych basenów lub dobrzeżnych portowych. Na trasie można znaleźć również nowoczesne mariny w Czarnkowie czy Drawsku oraz przystań wodną w Nakle nad Notecią.

NURT

Prędkość wody, przy normalnym piętrzeniu na jazach, wynosi: między Nakłem a Krostkowem – 0,4 m/s, między Krostkowem a ujściem Gwdy – 0,35 m/s, a od Gwdy do Krzyża – 0,6 m/s.

NOTEĆ

GŁĘBOKOŚĆ

Szlak żeglowny na Kanale Bydgoskim (KB) ma 28-30 m szerokości i 1,6-2 m głębokości.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY

Linie wysokiego napięcia zawieszone są na 4,7 m w pobliżu Nakła nad Notecią i 5,7 m przy Śluzie nr 8 Osowa Góra i przy WINiZ ma ok. 3,7 m przelewu, a jego szerokość jest równa szerokości śluz.

ŚLUZY

Na Kanale Bydgoskim działa 6 śluz:

km 14,8 Śluza Okole: km 15,97 Śluza Czyżkówko; km 20,0 Śluza Prądy; km 20,97 Śluza Osowa Góra; km 37,2 Śluza Józefinki; km 38,8 Śluza Nakło Wschód.

Wszystkie śluzy na KB, mają taką samą wymiary – 57,4 m długości i 9,6 m szerokości. Oprócz śluzy duż – Okole i Czyżkówko, napełnianych wodą z jeziora, wszystkie pozostałe wymagają pracy ludzkich mięśni. Przy małych jednostkach przydatnych obsługa zwykle stawiany tylko jedne z podwójnych wrót. Realna szerokość ze względu z wejściu i wyjściu to 4,7 m. Przy przeciętnemu przez śluzę można pozostać obsługę z wykonanie kilku powodowanych nadmiernego śluzowania, z prośbą o przygotowanie, co wydatnie skróci czas śluzowania. Opłata, jak wszędzie, uiszczamy w konsze śluzy przy górnym poziomie wody.

ROŚLINNOŚĆ

Jak na całej DW W-O, tak i na KB, występuje roślinność wodna niezbyt często koszona. Największym utrudnieniem dla żeglugi w tym rejonie jest Lemna minor, popularnie zwana ciepą wodną, W okresie od połowy lipca do końca października tworzy całe zielone dywany i potrafi zakryć w 100% szerokość kanału. Na głębokości ponad 1,5 m Lemna nie zakłóca żeglugi, jednak o słabym silniku oraz dla tych, które posiadają chłodzenie zewnętrzne – należy często czyścić filtr.

CUMOWANIE

Biegnąc KB nie są przystosowane do cumowania, jednakże możnie w wyjątkowych przypadkach „wbić się" delikatnie w roślinność nabrzeżną. Można również, po uzyskaniu zgody obsługi śluzy, przycumować w dolnym lub górnym kanale z nich. Profesjonalną obsługę zapewnia na KB jedyne przystań — „Zawiszka" zlokalizowana w miejscu połączenia Starego Kanału Bydgoskiego do nowszego odcinka Kanału Bydgoskiego. Znajduje się na jego prawym brzegu, przy obiektach Klubu Sportowego „Zawiszka". Obiekt sąsiaduje z dwema zabytkowymi śluzami: Czyżkówko i śluza nr 19, jest pozostałem Parku i ciągu zieleniu wzdłuż Starego Kanału Bydgoskiego przeważnego do centrum miasta. Infrastruktura przystani stanowi ok. 15 stanowisk postojowych dla jednostek pływających wraz z niezbędną infrastrukturą. Przystań pełni również funkcję przystanku końcowego, linii „Szlakiem Bud" Bydgoskiego Tramwaju Wodnego."

NOTEĆ

GŁĘBOKOŚĆ I SZEROKOŚĆ

Głębokość tranzytowa na skanalizowanym odcinku Dolnej Noteci (km 36,9-178,2) wynosi od 1,2 do 1,8 m. W przypadku części swobodnie płynącej (km 176,2-226,1), jest one równa 1,2 m przy SNW i 2 m przy SW. Z kolei szerokość szlaku żeglownego to wartości między 29 a 30 m dla pierwszego wymienionego odcinka oraz 30-35 dla drugiego.

ŚLUZY

Na Dolnej Noteci znajdziemy ich aż 14. Wszystkie one stanowią zabytki hydrotechniki i pochodzą z lat 1906-1914. Pokonanie ich to czasochłonna uciążliwa rejsu (nakaz) przewodnicki dzis 25 minut na kazdej. Na Noteci Lenewej znajdują się 3 śluzy: ny 9 – Nakło Zachód (42 km), ny 10 – Gromadno (53 km), ny 11 – Krzadowo (66 km). Na Noteci Bystrej jest ich 11, co średnio 6 km, począwszy od Śluzy ny 12 w Nowem (111 km), kończąc na Śluzie nr 22 w Krzyżu (178 km).

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY

Linie wysokiego napięcia występują na odcinku od Nakła nad Notecią, aż do Drezdenka. Najniższe zawieszone są na wysokości 5-6 m. Mosty z nagrą gwarantują przebieł przekraczający 4 m. Najniższy z wysokich 3,4 m znajduje się na 170 km, między Wielaniem, a Drawskiem. Jackeł płynięmy z rowarami zapakowanymi na nadbudówce, należy kaddorazowo upewnić się, czy zdążymy je przed mostem.

OZNAKOWANIE

Oznakowanie znakami kilometrowymi na całej długości. Wzdłuż całeko znajdują się znaki żeglugowe regulacji ruchu, informacyjne oraz ostrzegawcze (wskazujące ostrzegawcze).

CUMOWANIE

Na 187 kilometrach Dolnej Noteci, znajdziemy osiem miejscowości portowych, w których będziemy mogli skorzystać z wygodnych basenów lub dobrzeżnych portowych. Na trasie można znaleźć również nowoczesne mariny w Czarnkowie czy Drawsku oraz przystań wodną w Nakle nad Notecią.

NURT

Prędkość wody, przy normalnym piętrzeniu na jazach, wynosi: między Nakłem a Krostkowem – 0,4 m/s, między Krostkowem a ujściem Gwdy – 0,35 m/s, a od Gwdy do Krzyża – 0,6 m/s.

WARTA

WARTA to prawobrzeżny i zarazem najdłuższy dopływ Odry – łącz 808 km długości i jest drugą po Wiśle, najdłuższą rzeką, płynącą w całości w granicach kraju. Wypływa w dzielnicy Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i w górnym biegu silnie meandruje, medliczony, kilkakrotnie zmienia swój kierunek z południkowego na równoleżnikowy i odwrotnie. Przed Poznaniem rzeka przybywa przez rozległą dolinę, przecina Pojezierze Wielkopolskie i Równinę Torzymską. Dzielnicski zdziwiła najdalej, wpływając na kształt końcowego odcinka Warty, łączącego ją współczesnym kształcie — ujściowemu dopływowi Odry wskaźnik biologicznych i przekształceniu/wodnych. Wpływa część odcinka żeglownego Warty jest również najdłuższą częścią Wielkiej Pętli Wielkopolski i stanowi, niewykorzystywaną do tej pory arterię transportową, łączącą Poznań z pozostałymi miejscowościami Wielkopolski i podobni portami morskimi. Warta w całym swoim biegu nie posiada jeh jednej śluzy żeglownej, a hydrotechniczna z zapory i zbiornikiem retencyjnym w Jeziorsku jest głównym urządzeniem hydrotechnicznym, wpływającym na regulację jej poziomu. Dla ochronowego podniesienia poziomu Warty do 50-90 m jednokierunkowo odmąg kamieniowo-faszynowe, przewidziane uprzekat w nurcie rzeki ponad 1 m głębokości transportowej. Dobowe wahania poziomu wody wynoszą nawet do 1 m, a rocznie niesi osiągają ponad 4 m. Dla właściwej gospodarki wodnej na tym skomplikowanym pod względem hydrologicznym terenie, wybudowane zostały liczne, ciekawe pod względem technologicznym przepompownie: m.in. w Storkau, Rzgowie czy Konstantynowie-Warmiach. Znane jest w dolinie dolnej Warty piękne bw. cofy wapienne oraz przełomowy wodach Odry i Warty. Wody rzeki przekreśla się przez wiele brzegowe do przygotowanego w tym celu otworka retencyjnego. Silnej spadek Warty na całej długości wynosi 0,45 promila a na odcinku 66 km zatwilnia 0,13 promila czyli 13 cm na km.

WARTA

GŁĘBOKOŚĆ

Głębokość tranzytowa na Warcie dla ruchu dwustronnego wynosza, przy średnich stanach wód, około 1,5 m. Bieżąca informacja o stanie wody podawana jest na tablicy informacyjnej w śluzie nr 22 Krzyż, na km 178,2 oraz w Kostrzynie na 4 km Warty PB, przed budyńkiem RZGW. Stany wód można również sprawdzić samemu na wodowskazach km 3,65 PB w Kostrzynie, km 28,5 PB w Świerkocinie oraz km 57,35 LB w Gorzowie Wielkopolskim.

SZEROKOŚĆ

Szerokość koryta rzeki dochodzi do 90 m, jednakże szerokość samego szlaku dla SW to od 50 do 70 m. Gwarancja jest odmąg/ani (często rozmyte) i odnaczone znakami brzegowymi od km 8 w dół. Na całym odcinku występują również pływające przez szlaku zatopione wałcze na PB lub zatonych stoczków na LB.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY

Droga wodna W-O na odcinku Santok-Kostrzyn, pod względem przepustowości linii świetlnych i wysokiego napięcia, nie przysparza żadnych trudności nawigacyjnych. Najniższy most, to most drogowy w Kostrzynie na 2,45 km Warty o przelewie przy WWZ wynoszącym 5,8 m.

PROMY

Na interesujących nas odcinku Warty napotkamy 2 promy. Pierwszy znajduje się w Santoku na km 67,7 drugi zaś lezy miejscowości Witnica i Kopytowo na km 22,3.

RODLINNOŚĆ

Plynąc Warta nie napotkamy na trudności żeglugowe zwiazane z roślinnością wodną.

CUMOWANIE

Piaszczyste i zadelenione brzegi Warty zachęcają do postoju, jednakże rozmyte i często niewidoczne ostrogi, mogą w sposób skuteczny nam to uniemożliwić. Należy więc korzystać z przystani wyłącznych na tym odcinku, zwłaszcza w Gorzowie Wlkp. klubowych przystani jachtowych, małych marin, czy nabrzeży zatalunkowych. Gospodarze są zawsze gościnni i za drobną opłatą udostępnią media, a nawet popłuczą jednostki.

WARTA

GŁĘBOKOŚĆ

Głębokość tranzytowa na Warcie dla ruchu dwustronnego wynosza, przy średnich stanach wód, około 1,5 m. Bieżąca informacja o stanie wody podawana jest na tablicy informacyjnej w śluzie nr 22 Krzyż, na km 178,2 oraz w Kostrzynie na 4 km Warty PB, przed budyńkiem RZGW. Stany wód można również sprawdzić samemu na wodowskazach km 3,65 PB w Kostrzynie, km 28,5 PB w Świerkocinie oraz km 57,35 LB w Gorzowie Wielkopolskim.

SZEROKOŚĆ

Szerokość koryta rzeki dochodzi do 90 m, jednakże szerokość samego szlaku dla SW to od 50 do 70 m. Gwarancja jest odmąg/ani (często rozmyte) i odnaczone znakami brzegowymi od km 8 w dół. Na całym odcinku występują również pływające przez szlaku zatopione wałcze na PB lub zatonych stoczków na LB.

LINIE WYSOKIEGO NAPIĘCIA I MOSTY

Droga wodna W-O na odcinku Santok-Kostrzyn, pod względem przepustowości linii świetlnych i wysokiego napięcia, nie przysparza żadnych trudności nawigacyjnych. Najniższy most, to most drogowy w Kostrzynie na 2,45 km Warty o przelewie przy WWZ wynoszącym 5,8 m.

PROMY

Na interesujących nas odcinku Warty napotkamy 2 promy. Pierwszy znajduje się w Santoku na km 67,7 drugi zaś lezy miejscowości Witnica i Kopytowo na km 22,3.

RODLINNOŚĆ

Plynąc Warta nie napotkamy na trudności żeglugowe zwiazane z roślinnością wodną.

CUMOWANIE

Piaszczyste i zadelenione brzegi Warty zachęcają do postoju, jednakże rozmyte i często niewidoczne ostrogi, mogą w sposób skuteczny nam to uniemożliwić. Należy więc korzystać z przystani wyłącznych na tym odcinku, zwłaszcza w Gorzowie Wlkp. klubowych przystani jachtowych, małych marin, czy nabrzeży zatalunkowych. Gospodarze są zawsze gościnni i za drobną opłatą udostępnią media, a nawet popłuczą jednostki.

NOTEĆ

NOTEĆ DOLNA swobodne płynięcia rzeki on 177,2 do km 226,1 Bydgoszcz.

Szerokość szlaku żeglowego wynosi 30-35 m. Trasa regulacyjna ma dużo zakoli o promieniach krzywizny od 400 do 100 m z przewagą łuków o promieniu 250 m. Odległości w nurcie przy średnim stanie wody wynoszą około 2 m, ale przy średniej niskiej wodzie spadają do 1,5 m.

Rzeka Drawa zasila Notec w wodę średnio – 19 m3/s. Po przepłynięciu ok. 2 km Noteć płynie przy prawym brzegu przełomu. Prawy brzeg dno, ze względu na występujące obrzymie obrzeże. Do 13 m, są pod względem nawigacji niebezpieczeństwo. Szczególnie groźne są km 183,3, 6 m, 181,7 przebiega blisko lewego brzegu. Miejsce czynieniowe oznaczonym znakami nakazu. Skarpa jest wysoka i porośnięta lasem.

NOTEĆ

NOTEĆ LENWA na km 57 ujście Lubczynki do km 106,1 (ujście Gwdy)

Szerokość szlaku żeglownego Noteci Lenewej waha się od 21 do 40m, a średnia głębokość wynosi przy SW – 1,2 m i przy SNW – 0,9 m.

Rzeka początkowo płynie środkiem doliny, aby na wysokości Ujścia zbliżyć się do zalesionej skarpy południowej. Powyższy odcinek cieki przebiega poprzez szerokie doliny, na której występują spore obszary łąk o dużych miąższościach torfu i gdzie terenie to bowiem depresyjne, w stronunku do otrzymywanego dwierzadła wody wynikającego z wylewów Ujścia rzeki i innych dopływów. Brzegi porośnięte są zwykle trawami i olchami. W rejonach depresyjnych rozpoczęto budowę obwałowań chroniących doliny, a dotychczas wodne pierwsze na chronionych polderach, stały się niezadolne od zwierzadła wody w rzece (66 podkop Antoniny-Stanisław w Wielu-Dworzakowo).

NOTEĆ

NOTEĆ BYSTRA od Ujścia – 106,1 km do Śluzy Krzyż – 176,2 km

Szerokość koryta waha się w granicach 25-40 m. Średnia głębokość na całym przebiegu wynosi: SW (średnie wody) – 1,6 m, SNW (średnie z najniższych rocznych) – 1,2 m.

Przebieg koryta rzeki przebiega poprzez szeroką dolinę, następnie występują tam zbocza, które tylko zwężają przekrój. Rzeka posiada korzystne spadki zwierciadła wody. Brzegi rzeki zwarzyciami i obrzeżonymi jazów, które umocnione są brukami wspartymi na ścianach szczelnych, posiadają umocnienia dwg. narzutem kamiennym, w częściach nadwodnej i podwodnej, często rozdzielonym pasłądą z pali drewnianych.

Wielkość przepływów jest bezpośrednio od opływów do dławni oraz od przybywów wynoszących w rzece Gwda, która kształtowane są dla warunków roku średniego, poprzez Zespół Elektrowni Wodnych – Jastrowie, w zależności od zasobów wodnych i potrzeb energetycznych (przybywy rzędu 20,1 m3/sek. – praca jednej turbiny, do 40,2 m3/sek. – praca dwóch turbin).

Na odcinku występują również 123 śluzki wałowe, służące do nawodnień, ich napełnianie zlentuacja zbiorczy szczególnie dbuże wodowych mogą powodować trudności w utrzymywaniu stanów eksploatacyjnych.

NOTEĆ

NOTEĆ CHARAKTERYSTYKA RZEKI

Rzeka Noteć stanowi najważniejszy dopływ Warty, jej długość wynosi 361 km. Noteć dzieli się na dwa podstawowe odcinki: Notec Górna – od źródeł do Nakła nad Notecią o długości 114 km i Notec Dolna, stanowiącą fragment Międzynarodowej Drogi Wodnej E 70, ciągnącą się od Nakła do ujścia do Warty o długości 187 km. Dolna Noteć, w obecnym kształcie, została wybudowana w latach 1906-1914. Bieg Noteci wchodzącej w skład MDW E 70 charakteryzują przeciętne spadki, do poziomu w wyróżnionych kilku odcinków opisanych poniżej.

Odcinek o wysokim spadku (0,29 ‰) i długości około 19 km, od Nakła nad Notecią (39 km) do Gromadna (58 km).

Noteć Lenwa – o długości około 50 km i niewielkim, wynoszącym 0,016 ‰ spadku, dalsze się od ujścia Lubczynki (57 km) do ujścia Gwdy (106 km).

Noteć Bystra (lub Dolna Skanalizowana Noteć) – o długości około 70 km i spadku 0,2 ‰, rozciągająca się od ujścia Gwdy w miejscowości Ujście (106,1 km), do Krzyża (175 km), aż rozsa bieżni na ok. 20 połączonej. Noteć z jej największym dopływem – Gwdą, przebiega sekundowe kanał czasu wynoszący 2,4 km/sek.

Noteć swobodnie płynąca – o długości około 50 km. Od śluzy w Krzyżu (175 km) do ujścia do Warty (230 km). Noteć dolna swobodnie płynąca, jest obudowana budowlami regulacyjnymi i podłużnym, faszynowym z umocnieniem narzutem kamiennym.

NOTEĆ

TELEFONY ALARMOWE

Ratunkowe Centrum Koordynacyjne	112
Policja	997
Ratunkowe Służby Medyczne	998
Straż Pożarna	999
Straż graniczna Gór/ Zachodnie	58 524 23 02
Straż graniczna Elbląg	55 237 64 00
Straga Rzeczna Morskiego SAR Tolkmicko	55 253 61 55
Morskie Centrum Koordynacyjne SAR Gdynia	58 620 55 51 | 505 030 971
Straga Rzeczna Morskiego SAR Zachodnie	58 307 31 12
Brzegowa Stacja Ratownicza SAR Sulzbiwo	55 247 80 54 | 505 030 971
	kanał 16 VHF
Brzegowa Stacja Ratownicza Gdańsk Świbno	58 308 05 23 | 505 030 982
Kapitanaty portów Zalewu Wiślanego	kanał 71 UKF
Kapitanat portu Gdańsk	kanał 71 UKF
Kanał wzywania pomocy	kanał 16 UKF
Prognoza pogody IMGW Gdynia (godz. 07:05, 13:05, 19:05)	58 620 55 51 | 505 030 971
	kanał 71 UKF

ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ I NADZORY WODNE

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	58 3261 888
- Nadzór Wodny w Elblągu	55 232 57 25
- Nadzór Wodny w Tczewie	58 533 47 20
- Nadzór Wodny w Grudziądzu	56 461 30 02
- Nadzór Wodny w Chełmnie	56 676 19 71 | 508 268 299
- Nadzór Wodny w Bydgoszczy	52 365 2190 | 508 268 299
- Nadzór Wodny w Toruniu	515 275 065
	515 275 066
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy	52 33 91 100
- Nadzór Wodny w Bydgoszczy	52 378 94 01
- Nadzór Wodny w Nakle nad Notecią	52 385 26 05
- Nadzór Wodny w Chodzieży	
- Nadzór Wodny w Trzciance	67 216 23 36
- Nadzór Wodny w Wałczu	67 258 20 06
- Nadzór Wodny w Drezdenku	95 762 01 55 | 604 792 249
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu